

الله
البر ابراهيم
حسن

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اردبیل دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه جهت اخذ کارشناسی ارشد در رشته پرستاری گرایش مراقبت های ویژه پرستاری

عنوان:

ترجمه و روانسنجی مقیاس غربالگری دلیریوم توسط پرستاران (Nu-DESC)
در بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی - درمانی شهر
اردبیل ۱۳۹۸-۱۳۹۷

نگارش:

زهره امیرعجم

استاد راهنما:

دکتر مهدی حیدرزاده

اساتید مشاور:

دکتر بهنام مولایی

دکتر محمد حسن پور درگاه

پاییز ۱۳۹۹

شماره پایان نامه: ۵۵

سپاس و ستایش می‌کنم

پروردگار یکتا را که هستیمان بخشید و

به طریق علم و دانش رهنمایمان شد و

به هم نشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان نمود و

خوشه چینی علم و معرفت را روزیمان ساخت

سپاس خدای را که هرچه دارم از اوست

به امید آنکه توفیق یابم جز خدمت به خلق او نکوشم.

تقدیم به روح مادر مهربانم

به پاس تعبیر عظیم و انسانی اش از کلمه ایثار و از خود گذشتگی

به پاس محبت‌های بی دریغش که هرگز فروکش نکرد،

تقدیم به

امید بخش جانم، که آسایش او آرامش من است و میوه‌ی دلم، پسر عزیزم امیرعلی

و تقدیم به

محضر شهدا و مجاهدان سلامت، کسانی که عشق به پروردگار و هم نوع را پیشه خود ساخته و

جز رضای الهی و سلامت و سعادت جامعه هدفی ندارند و جان عزیز خود را فدا می‌کنند

و تقدیم به

استادان فرزانه و فرهیخته‌ای که در راه کسب علم و معرفت مرا یاری نمودند

به آنان که در راه کسب دانش راهنمایم بودند.

سپاس و قدردانی

من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق

شکر قلبی و لسانی خود را از استاد عالی قدر، **جناب آقای دکتر مهدی حیدرزاده** که زحمت راهنمایی این پایان نامه را عهده دار گردیدند و در تمامی مراحل انجام رساله از راهنمایی های مدبرانه ایشان استفاده نمودم، ابراز می دارم و از خدای منان توفیقات روز افزون ایشان را توأم با صحت و سعادت خواستارم.

از **جناب آقای دکتر بهنام مولائی**، **دکتر محمد حسن پور** و **دکتر وحید ادیبان** که در امر مشاوره این رساله مساعدت نمودند و در این امر نهایت مراقبت، توجه و دقت خود را مبذول فرموده اند کمال تشکر و امتنان را دارم و برای ایشان از خداوند سلامت و سعادت ابدی را خواهانم که ایزد مقامی ببخشد بلند بر آنان که در بحر دانش درند

و هم چنین از تمامی کسانی که در سختی ها کنارم بودند و در تک تک لحظات زندگی همراه و هم قدم شدند، نیز تشکر و قدردانی می کنم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده:
۳	فصل اول: مقدمه و بیان مسئله
۴	۱-۱. مقدمه
۴	۱-۲. بیان مسئله
۷	۱-۳. اهداف و فرضیات
۷	۱-۳-۱. هدف کلی
۷	۱-۳-۲. اهداف اختصاصی
۸	۱-۳-۳. اهداف کاربردی
۸	۱-۳-۴. فرضیات یا سؤالات تحقیق
۹	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق
۹	۲-۱. مقدمه
۱۰	۲-۲. چهارچوب پنداشتی
۱۹	۲-۳. مروری بر پژوهش‌های گذشته
۲۲	۲-۴. نتیجه گیری مرور از متون
۲۴	فصل سوم: مواد و روش تحقیق
۲۴	۳-۱. مقدمه
۲۴	۳-۲. نوع پژوهش
۲۵	۳-۲-۱. ترجمه و بررسی ویژگی‌های روانسنجی ابزار
۲۵	۳-۲-۱-۱. ترجمه
۲۶	۳-۲-۱-۲. تعیین اعتبار علمی (روایی)
۲۶	۳-۲-۱-۳. روایی محتوایی
۲۸	۳-۲-۱-۴. روایی ملاکی
۳۰	۳-۲-۱-۵. روایی سازه
۳۲	۳-۲-۱-۶. تعیین اعتماد علمی (پایایی)
۳۳	۳-۲-۱-۷. تعیین همسانی درونی

۳۳ تعیین حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و ارزش اخباری منفی
۳۴ جامعه پژوهش
۳۴ محیط پژوهش
۳۴ نمونه‌های پژوهش
۳۴ ۱-۳-۶. معیارهای ورودی
۳۴ ۲-۳-۶. معیارهای خروجی
۳۵ ۳-۷. روش نمونه‌گیری
۳۵ ۳-۸. ابزار گردآوری اطلاعات
۳۷ ۳-۹. روش اجرای کار
۳۷ ۳-۱۰. روش آماری تجزیه و تحلیل داده‌ها
۳۷ ۳-۱۱. ملاحظات اخلاقی
۳۸ ۳-۱۲. محدودیت‌های مطالعه

فصل چهارم: یافته‌های پژوهش ۳۹

۳۹ ۴-۱. مقدمه
۴۰ ۴-۲. مشخصات فردی-اجتماعی
۴۳ ۴-۳. تحلیل اهداف پژوهش
۴۳ ۱-۴-۳. هدف اختصاصی اول پژوهش: ترجمه و ترجمه برگردان "مقیاس غربالگری دلیریوم توسط پرستاران"
۴۳ ۲-۴-۳. هدف اختصاصی دوم پژوهش: تعیین روایی محتوا و صوری "مقیاس غربالگری دلیریوم توسط پرستاران"
۴۵ ۳-۴-۳. هدف اختصاصی سوم پژوهش: تعیین روایی ملاکی "مقیاس غربالگری دلیریوم توسط پرستاران"
۴۹ ۴-۴-۳. هدف اختصاصی چهارم پژوهش: تعیین روایی سازه "مقیاس غربالگری دلیریوم توسط پرستاران"
۵۱ ۵-۴-۳. هدف اختصاصی پنجم پژوهش: تعیین پایایی بین ارزیاب‌ها در "مقیاس غربالگری دلیریوم توسط پرستاران"
۵۲ ۶-۴-۳. هدف اختصاصی ششم پژوهش: تعیین همسانی درونی "مقیاس غربالگری دلیریوم توسط پرستاران"
۵۲ ۷-۴-۳. هدف اختصاصی هفتم پژوهش: تعیین حساسیت و ویژگی "مقیاس غربالگری دلیریوم توسط پرستاران"
۵۶ ۴-۴. یافته‌های جانبی
۵۷ ۵-۴. بررسی ثبات آزمون

فصل پنجم: بحث، نتیجه گیری و پیشنهادات پژوهش.....	۵۸
۵-۱. بحث و بررسی یافته‌ها.....	۵۸
۵-۱-۱. ویژگی‌های روان‌سنجی Nu-DESC.....	۶۰
۵-۲. نتیجه گیری کلی.....	۶۶
۵-۳. پیشنهادات.....	۶۷
منابع.....	۶۸
ضمایم.....	۷۶

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۲۷	جدول ۳-۱: حداقل مقدار CVR قابل قبول براساس تعداد متخصصین نمره گذار
۴۱	جدول ۴-۱: مشخصات فردی- اجتماعی بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل (۱۳۹۹)
۴۲	جدول ۴-۲: میانگین و انحراف معیار متغیرهای کیفی در بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل (۱۳۹۹)
۴۲	جدول ۴-۳: توزیع فراوانی بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل در سال (۱۳۹۹) بر اساس تشخیص بیماری
۴۴	جدول ۴-۴: درصد اخذ نمرات ۳ و ۴ برای معیارهای شاخص روایی محتوا در ابزار Nu-DESC در بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل در سال (۱۳۹۹)
۴۵	جدول ۴-۵: بررسی توزیع نرمال بودن یا غیر نرمال بودن ICDSC، Nu-DESC با استفاده از روش Kolmogoro smirnov در بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل در سال (۱۳۹۹)
۴۶	جدول ۴-۶: روایی ملاکی ابزار Nu-DESC با استفاده از آزمون اتا در بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل در سال (۱۳۹۹)
۴۷	جدول ۴-۷: روایی ملاکی ابزار Nu-DESC با استفاده از آزمون منویتنی در بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل در سال (۱۳۹۹)
۴۸	جدول ۴-۸: روایی ملاکی ابزار Nu-DESC با استفاده از آزمون کندال تاو در بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل در سال (۱۳۹۹)
۴۸	جدول ۴-۹: روایی ملاکی ابزار Nu-DESC با استفاده از آزمون من ویتنی در بیماران بستری در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل در سال (۱۳۹۹)
۵۰	جدول ۴-۱۰: آماره های برازش تحلیل عاملی تأییدی برای مدل تک عاملی Nu-DESC در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل در سال (۱۳۹۹)
۵۱	جدول ۴-۱۱: پایایی بین ارزیاب ها با استفاده از ضریب همبستگی نمره Nu-DESC در دو ارزیاب در نوبت اول و دوم $n=96$ در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل در سال (۱۳۹۹)
۵۲	جدول ۴-۱۲: ضریب آلفای کرونباخ برای مدل تک- عاملی Nu-DESC در بیمارستان های آموزشی- درمانی شهر اردبیل در سال (۱۳۹۹)
۵۴	جدول ۴-۱۳: حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و ارزش اخباری منفی ابزار Nu-DESC با در نظر گرفتن ابزار DSM-5 به عنوان ملاک ابزار
۵۵	جدول ۴-۱۴: حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری مثبت و ارزش اخباری منفی ابزار Nu-DESC با در نظر گرفتن ابزار ICDSC به عنوان ملاک ابزار

جدول ۱۵-۴: بررسی میانگین و انحراف معیار نمره کل و نمرات گویه‌های ابزار Nu-DESC بر اساس طبقه بندی شرکت کنندگان در سه گروه	۵۶
جدول ۱۶-۴: پایایی آزمون - آزمون مجدد با محاسبه ضریب همبستگی نمره Nu-DESC در دو بار ارزیابی توسط دو ارزیاب n=۹۶	۵۷

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۵۰	نمودار ۴-۱: برآورد شاخص‌های استاندارد برای ابزار Nu-DESC در قالب مدل تک عاملی
۵۱	نمودار ۴-۲: برآورد نمرات t برای ابزار Nu-DESC در قالب مدل تک عاملی
۵۴	نمودار ۴-۳: منحنی راک و نقطه برش دلیریوم در ابزار Nu-DESC
۵۵	نمودار ۴-۴: منحنی راک و نقطه برش دلیریوم در ابزار Nu-DESC

چکیده:

زمینه و هدف:

دلیریوم نوعی اختلال شناختی نوسان دار بوده که طی مدت کوتاهی بروز می‌کند. تشخیص زودرس آن موجب تسریع درمان می‌گردد. این مطالعه با هدف ترجمه و روانسنجی مقیاس غربالگری دلیریوم توسط پرستاران (Nu-DESC) در بیماران بستری در بیمارستان‌های آموزشی - درمانی شهر اردبیل انجام گردید.

مواد و روش‌ها:

پژوهش حاضر یک مطالعه‌ی روش‌شناسی است که پایایی و روایی سنجی ابزار بررسی دلیریوم توسط پرستار (Nu-DESC)، را مورد بررسی قرار داده است. جامعه‌ی آماری در این مطالعه بیماران بستری غیر اینتوبه در بخش‌های مراقبت‌های ویژه در بیمارستان‌های آموزشی اردبیل است. پس از انتخاب بیماران واجد شرایط، بیماران، توسط مقیاس Nu-DESC مورد ارزیابی قرار گرفتند. از DSM-5 به عنوان ابزار استاندارد برای مقایسه‌ی نتایج به دست آمده با ابزار Nu-DESC استفاده شد. داده‌ها توسط روش‌های آماری توصیفی و تحلیلی تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها:

در مطالعه حاضر در کل ۹۶ بیمار با ابزار Nu-DESC و ICDSC و DSM-5 مورد بررسی قرار گرفتند. در ۳۸/۵ درصد بیماران، دلیریوم مشاهده شد. برای ارزیابی روایی ملاکی با نمره ≥ 2 ، ابزار Nu-DESC، نقطه برش ۳، حساسیت ۹۹٪، ویژگی ۷۶٪ نشان بودند که این نقطه‌ی برش میزان دقت ۸۲٪ و خطا ۱۹٪، مثبت کاذب ۲۳٪، منفی کاذب ۱۰٪ بودند. همچنین این مطالعه نشان داد که تمامی آیتم‌های ابزار Nu-DESC (۴ و ۳ و ۱) و ICDSC (۴ و ۳ و ۱) از نظر آماری در آزمون کولموگرو- اسمیرنو از توزیع نرمال برخوردار نبودند ($p < 0.001$).

نتیجه‌گیری:

بر اساس نتایج مطالعه حاضر ابزار Nu-DESC از همبستگی، حساسیت و ویژگی بالایی برای تشخیص اختلال دلیریوم برخوردار است. این ابزار در نقطه برش ۲ می‌تواند با ارزش اخباری مثبت و منفی بالایی مورد مبتلا به اختلال دلیریوم را از افراد سالم تمییز دهد، این ابزار، همچنین می‌تواند به تشخیص سریع و دقیق دلیریوم توسط پرستاران در واحدهای مراقبت‌های

ویژه کمک کرده و از تأخیر در تشخیص اختلال و عواقب منفی بدنبال آن جلوگیری نماید. به این ترتیب پرسشنامه Nu-DESC به عنوان ابزاری کارا و قابل اعتماد می‌تواند در واحد مراقبت‌های ویژه توسط پرستاران مورد استفاده قرار گیرد.

کلمات کلیدی: ویژگی‌های روان سنجی - دلیریوم - بخش مراقبت‌های ویژه